

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind regimul juridic al așezămintelor private de tip familial pentru copii aflați în dificultate

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Cap. 1 Dispoziții generale

Art.1 (1) - Așezământul de tip familial, denumit mai departe așezământul, este o unitate gospodărească autonomă în care o familie substitutivă denumită familie socială, ocrotește pe termen lung, copii aflați în dificultate.

(2) Așezământul permite integrarea copiilor în mediul familial ca alternativă la instituționalizare. Măsura ocrotirii copiilor în gospodăria familială ca *sistem privat alternativ*, este asimilată integrării în familia naturală.

(3) Așezământul familial este autonom și se supune legii civile.

Art.2 (1) - Așezămintele de tip familial destinate adăpostirii, îngrijirii și educării copiilor aflați în dificultate sunt plasate în case existente sau nou construite, aflate în proprietatea sau folosința unei familii naturale sau substitutive - care se angajează să ofere condiții de creștere și dezvoltare normale, unui număr de copii preluați din instituțiile de ocrotire ale statutului sau direct din familiile cu probleme deosebite.

(2) Așezământul de tip familial se înființează pe baza unui *proiect* aprobat prin decizia Consiliului județean cu avizul autorității locale pentru protecția copilului. Proiectul este întocmit și administrat de o asociație sau fundație denumită în continuare *administrator*.

Cap.II Finanțatorii și sponsorii

Art.3 (1) - Statul susține așezămintele familiale destinate ocrotirii copiilor, prin mijloace administrative și financiar-fiscale. Subvenționarea de către stat a proiectelor de ocrotire a copiilor în așezăminte se face de la bugetele locale.

(2) Sprijinul statului este complementar și concomitent cu sprijinul acordat acestor forme alternative de ocrotire a copilului de către instituțiile și organizațiile private române sau străine.

(3) Finanțarea de către sponsorii privați a acestor proiecte se face în condițiile prevăzute de legea sponsorizării, legislației privind donațiile și legatele, legislației privind voluntariatul și prezentei legi. Sponsorizarea sau donația poate fi oferită întregului proiect sau individual, pentru unul sau mai mulți copii ocrotiți în așezământ.

(4) Oferta de sprijin financiar sau material este făcută direct organizației **administrator**, fiind necesar acceptul expres al acesteia și informarea – spre știință a autorității locale pentru protecția drepturilor copilului.

(5) Sponsorii își pot constitui un sistem propriu de control privind modul de utilizare a fondurilor și bunurilor oferite și pot pune condiții compatibile cu conținutul proiectului, prin contract.

Cap.III Familia socială

Art.5 (1) - *Familia socială* este un grup parental format din una sau mai multe persoane care îndeplinește funcțiile familiei naturale, pentru copiii preluați în ocrotire. Rolul său social este recunoscut prin prezenta lege și este stimulat prin facilitățile prevăzute de aceasta.

(2) - Familia socială este obligată să asigure condiții corespunzătoare de îngrijire și educare a copiilor conform standardului aprobat prin proiect. Activitatea prestată de familia socială nu este normată.

Art.6 (1) - Membrii familiei sociale denumiți și *părinți sociali* sunt selecționați prin proiect, dintre familiile sau persoanele capabile să desfășoare o activitate parentală susținută, calificată, responsabilă și pe termen lung.

(2) **Părinții sociali** pot fi supuși unor teste de specialitate și urmează un proces de instruire prealabil stabilit prin proiect. Ei dobândesc calificarea de **părinte social** iar această ocupație va fi prevăzută în **Clasificatorul ocupațiilor din România**, în condițiile legii.

Art.7 - Familia socială cultivă valorile morale, religioase, tradițiile specifice zonei din care provin copiii și păstrează comunicarea copilului cu familia sa naturală, în măsura în care aceasta nu dăunează obiectivelor proiectului.

Cap.IV Copiii ocrotiți în așezămintele private de tip familial

Art.8 (1) - *Copiii cu probleme deosebite* care sunt ocrotiți în sistemul alternativ al așezămintelor familiale sunt selecționați de Consiliul județean respectiv Consiliul local al Capitalei, ținând seama de:

- a) gradul de dezorganizare a familiei;
- b) necesitatea asistării în comun a copiilor proveniți din aceeași familie ;
- c) vârsta, sexul și aptitudinile copilului;

d) nevoile speciale ale copiilor, cum sunt infectarea cu HIV, prezența unui handicap motor, psiho-somatic, deficiențe de creștere ori alimentație și alte deficiențe sau boli care necesită asistență socială ori medicală.

(2) Se consideră **familie dezorganizată**, în înțelesul prezentei legi, familia în care părinții sunt despărțiți în fapt, lipsiți de mijloace, condamnați penal, bolnavi sau au alte probleme de natură să îi împiedice a-și îndeplini obligațiile parentale față de copiii naturali ori sunt decedați și nu există membri de familie care să își asume obligația creșterii și educării copiilor. Copiii provenind din aceste familii sunt declarați instituționalizabili printr-o anchetă socială și pot fi plasați direct în așezământ.

Art.9 (1) - Preluarea copiilor pentru ocrotire în **așezămintele** ce sunt organizate conform prezentei legi, se face numai cu acordul părinților naturali.

(2) Avizul de integrare al copilului în **așezământ** se dă pe baza unei anchete sociale efectuate în condițiile **proiectului**.

(3) În mod excepțional, când acordul părinților naturali nu poate fi obținut, acesta poate fi suplinit pe baza unei anchete sociale bine fundamentate privind interesul general al copilului.

Art.10 (1) - Copiii ocroțiți în condițiile prezentei legi sunt grupați în cadrul **așezământului** în ordinea următoarelor priorități:

- a) copii care se află în relație de rudenie;
- b) copii cu probleme speciale - care necesită o îngrijire aparte și un regim de viață diferit în scopul protejării sănătății lor sau a celorlalți copii.
- c) copii cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani, care sunt cazați separat pe sexe.

Art.11 - Copiii ocroțiți în **așezămintele private de tip familial** pot primi donații sau legate individuale. Actele juridice de donație precum și alte acte care îl angajează pe minor sunt îndeplinite de organizația **administrator** sau, după caz, de **părintele social** desemnat.

Cap. V Procesul educativ

Art.12 (1) - Principalul obiectiv al educației în **așezământ** îl constituie formarea deprinderilor necesare integrării sociale a copilului, respectul pentru viața de familie, respectul pentru normele morale de conviețuire în comunitate, crearea aptitudinilor pentru formarea profesională și pentru muncă.

(2) Procesul educativ este asigurat de **părinții sociali** în condițiile specifice unei familii cu părinți naturali. **Părinții sociali** sunt ajutați să îndeplinească această obligație, de personalul de specialitate – educatori, psihologi, asistente sociale, asistente medicale, angajați de **administrator**, conform **proiectului**.

(3) Copiii ocrotiți în *așezămintele private de tip familial* beneficiază de educație preșcolară, școlară și preuniversitară, în condițiile legii.

Art.13 - *Așezământul privat de tip familial* poate înființa o gospodărie anexă cu rol educativ și economic de autosusținere. Copiii ocrotiți în *așezământ* pot lucra în gospodăria anexă, în limita procesului educativ, fără a fi folosiți ca forță de muncă.

Art.14 - Copiii preluați spre ocrotire în *așezământul privat de tip familial* pot fi restituiți familiei naturale, numai dacă există garanția că reintegrarea naturală nu prejudiciază interesul general al copilului - așa cum a fost prevăzut prin *proiect*.

Cap.VI Proiectul de înființare a așezământului privat de tip familial

Art.15 (1) - *Așezământul privat de tip familial* se înființează pe baza unui *proiect* care stabilește elementele tehnice, economice, modalitățile de finanțare, normele igienico-sanitare, mijloacele educative și modul de administrare a activității, de gestionare a patrimoniului, obligațiile și drepturile familiei sociale, astfel încât să se realizeze obiectivul de ocrotire a copiilor.

Obiectivele de ocrotire a copiilor constau în: asigurarea unei stări de sănătate potrivit vârstei, sexului, constituției genetice și aptitudinilor, dezvoltarea normală și armonioasă a copiilor ocrotiți într-un mediu similar familiei naturale, pregătirea lor în vederea integrării sociale.

(2) Proiectul prevede regimul proprietății, al investiției de dezvoltare și întrețineri a imobilelor, necesarul de personal, natura juridică a raporturilor între participanți, modalitățile de instruire a părinților sociali și a personalului, componentele procesului educativ la nivelul familiei și al școlii, exigențele igienico-sanitare, de mediu, de protecție a muncii, responsabilitățile *administratorului*, ale finanțatorilor ori sponsorilor, drepturile acestora și modalitățile de control, precum și orice alte prevederi care să asigure îndeplinirea scopului propus.

(3) Mijloacele prin care se realizează acest obiectiv sunt cele specifice unei familii naturale având un standard mediu de trai.

Art.16 (1) - *Proiectul* este aprobat de consiliul local al unității teritoriale pe raza căruia se află *așezământul*, cu acordul celorlalți finanțatori sau sponsori. El face parte integrantă din contractele civile încheiate cu aceștia.

(2) Responsabilitatea realizării proiectului revine *administratorului* care este și ordonator secundar de credite, pentru subvențiile acordate de stat.

(3) Licitarea proiectului și numirea *administratorului* se organizează de către Consiliul județean, respectiv Consiliul local al Capitalei.

Cap. VII Administrarea așezământului privat de tip familial

Art.17 (1) - Asociațiile sau fundațiile înființate conform legii române pot iniția, întocmi și administra proiecte de ocrotire a copiilor în sistem privat alternativ, dacă au prevăzută această activitate în actele constitutive.

(2) Criteriile pe care trebuie să le îndeplinească organizația prevăzută la alineatul precedent sunt următoarele:

- a) să fie autonomă și să aibă o activitate înregistrată contabil de cel puțin un an și un bilanț întocmit conform legii;
- b) să fi gestionat fără pierderi cel puțin un an financiar, fonduri proprii sau atrase;
- c) să prezinte o structură și o organizare internă legală și funcțională;
- d) organul de conducere să fie format din persoane care prezintă garanții profesionale și morale pentru o bună administrare a **proiectului**.

(3) Finanțatorul sau sponsorul care susține mai mult de 75 % din bugetul **proiectului** poate impune și alte condiții compatibile cu legislația în vigoare și cu practicile în domeniu.

Art.18 - Finanțatorii pot alocă fonduri pentru pregătirea asociațiilor și fundațiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul precedent, în scopul licitării proiectelor de **așezăminte private de tip familial**.

Art.19 - Statutul de utilitate publică este acordat organizației care administrează astfel de proiecte, în condițiile legii.

Cap VIII Contractele

Art.20 - Între realizatorii proiectului pentru un **așezământ privat de tip familial** respectiv: finanțator, sponsor, administrator și familia socială se încheie - în condițiile legii - contracte civile de natură să asigure buna desfășurare a **proiectului** și răspunderea contractuală a participanților.

Pentru realizarea activităților de administrare a **proiectului** se utilizează personal încadrat cu contract de muncă, în condițiile legii.

Art.21 (1) - Contractul de prestări servicii încheiat de **familia socială** ca entitate individuală sau colectivă, cu **administratorul**, cuprinde obligațiile și drepturile **părinților sociali**, conform proiectului și responsabilitatea pentru calitatea prestației și pentru buna gestionare a resurselor.

(2) Valoarea prestației parentale este negociată în raport de obligațiile asumate, de standardul asigurat de **părinții sociali** și facilitățile oferite de **proiect**. Această valoare nu poate fi mai mică decât salariul minim pe economie.

(3) Durata contractului civil de prestări servicii acoperă de regulă ciclul de creștere și educare a copiilor aflați în ocrotire până la majoratul acestora.

Art.22 - Contractul poate fi modificat din inițiativa uneia dintre părți în următoarele situații:

(a) Rezilierea din inițiativa *părinților sociali*, cu acordul *administratorului* se anunță cu un preaviz de 3 luni înainte de expirarea acestuia, pentru ca acesta să poată lua măsurile de înlocuire;

(b) Contractul *familiei sociale* cu *administratorul proiectului* poate înceta înainte de termen din inițiativa uneia dintre părți, în următoarele cazuri:

- reducerea numărului de copii aflați în ocrotire sub limita stabilită prin *proiect* și contract;

- reducerea capacității *părintelui social* de a presta activitatea parentală la standardul cerut prin *proiect*, din cauza deteriorării sănătății sale, apariția unor probleme personale de natură a-l face indisponibil pe o perioadă mai mare de 6 luni, dacă el nu poate fi înlocuit de un alt membru al *familiei sociale*;

- săvârșirea de către *părintele social* a unor fapte antisociale pentru care este anchetat penal, dacă ancheta îl împiedică să-și îndeplinească obligațiile din contractul de prestări servicii față de copiii aflați în grija sa, ori constatarea unor abateri grave și repetate de la obligațiile stabilite prin contract sau de la standardele stabilite prin proiect;

- sistarea subvenției de la unul sau mai mulți finanțatori dacă organizația *administrator* nu reușește, în termen de 6 luni, să compenseze situația prin atragerea altor finanțatori sau sponsori.

Cap.IX Patrimoniul așezământului privat de tip familial

Art.23 - Patrimoniul *așezământului* se compune din bunuri mobile și imobile precum și din fonduri și obiecte de inventar dobândite prin *proiect* sau prin donații.

Art.24 (1) - Proprietatea asupra bunurilor și fondurilor dobândite în cadrul *proiectului* prin subvenții, transfer, donație sau legat, aparține organizației *administrator* care este responsabilă de *proiect*.

(2) Proprietatea poate aparține domeniului public, administrației locale, ori centrale sau altor participanți la *proiect*, caz în care *administratorul* preia numai folosința și uzufructul în condițiile Codului civil.

(3) *Așezământul* poate avea un patrimoniu propriu inițial sau dobândit pe numele *părinților sociali* cum ar fi imobile, anexe gospodărești, teren, bunuri mobile, incluse în *proiect* cu regim juridic de folosință și uzufruct în sarcina acestuia.

(4) *Părinții sociali* preiau în administrare toate aceste bunuri pe bază de inventar și le utilizează conform *proiectului* și contractului civil încheiat cu *administratorul*, în interesului copiilor ocroțiți.

Art.25 - Cheltuielile aferente modernizării, întreținerii și reparațiilor curente ale imobilului în care funcționează *așezământul* sunt suportate din fondurile *proiectului*.

Art.26 (1) - Gestionarea fondurilor primite de la finanțatori, sponsori sau donatori prin organizația **administrator** se realizează de către **familia socială**, în conformitate cu normele stabilite prin **proiect**, sub controlul organizației **administrator**.

(2) Criteriul de verificare a eficienței proiectului constă în stabilirea performanței copiilor ocrotiți, rezultată din starea de sănătate, dezvoltarea lor fizică și psihică normală, gradul de instruire în raport cu aptitudinile individuale, modul de organizare al **așezământului**, situația igienico-sanitară în raport cu standardul familial mediu, nivelul cheltuielilor generale și al investițiilor în raport de venituri.

(3) Principala obligație a **părintelui social** este îndeplinirea corectă a sarcinilor parentale, în condițiile respectării angajamentelor sau raportărilor stabilite prin **proiect**.

Art.27 (1) - Criteriile de evaluare și control ale administrării **așezământului privat de tip familial** sunt prevăzute în proiect.

(2) Verificarea periodică a gestiunii **așezământului** revine organizației **administrator** - care organizează contabilitatea fondurilor atrase în proiect conform legii.

Cap. X Stimularea participanților la proiect prin acordarea de facilități

Art.28 (1) – Sponsorul sau legatarul care suportă cel puțin 75 % din valoarea **proiectului** are dreptul să dea numele lui **așezământului**.

(2) Sponsorul sau legatarul poate impune prin contractul încheiat cu organizația **administrator** - reguli speciale de control al gestionării fondurilor sau bunurilor oferite.

Art.29 (1) - Pentru imobilele cu destinația de **așezământ privat de tip familial** impozitul este stabilit la cota minimă aprobată la nivel local pentru impozitele pe clădiri terenuri sau autovehicule.

(2) **Așezămintele private de tip familial** beneficiază de cota zero la TVA pentru utilități, energie și combustibil, precum și pentru alimentele de bază, îmbrăcămintea și produsele sanitare achiziționate de **administrator** pentru mai multe gospodării familiale din cadrul **așezământului**.

Art.30 - **Așezământul** poate înființa, o micro-întreprindere, fermă sau alte activități productive, în scopul autofinanțării și beneficiază de toate facilitățile acordate întreprinderilor mici sau mijlocii precum și de reducerea cotei de TVA conform legii.

Art.31 (1) - Pe timpul derulării proiectului, **părinții sociali** și copiii ocrotiți au domiciliul stabil în imobilul în care funcționează **așezământul**.

(2) **Părinții sociali** care își pun locuința proprietate personală la dispoziția organizației **administrator**, în condițiile prezentei legi, au dreptul la o indemnizație suplimentară prevăzută în contractul civil de prestări servicii, pentru indisponibilizarea imobilului pe o perioadă îndelungată de timp pentru o activitate de interes comunitar.

Art.32 – Indemnizația *părinților sociali* stabilită prin contract este scutită de impozit pe durata derulării *proiectului*. Aceștia pot contribui la fondul de asigurări sociale, pentru a beneficia de vechime în muncă și pensie.

Părinții sociali beneficiază de aceleași condiții pentru copiii lor naturali integrați în *proiect*, dacă numărul acestora este cel mult egal cu al copiilor ocrotiți.

Cap. XI Responsabilități

Art.33 - Consiliul județean, respectiv Consiliul general al Municipiului București răspunde de rezolvarea problemelor sociale de natura celor reglementate prin prezenta lege.

Art.34 - În programul de dezvoltare locală și în bugetul local va fi prevăzută înființarea și finanțarea de *așezăminte private de tip familial* - ca soluție alternativă privată de integrare a copiilor instituționalizabili. Costul redactării și verificării proiectelor pentru așezămintele de tip familial sunt suportate de la bugetul local. În acest scop, proiectele pentru așezăminte vor fi depuse înainte de elaborarea bugetului local.

Art.35 (1) - Autoritatea națională pentru protecția drepturilor copilului sprijină și monitorizează proiectele cu co-finanțare bugetară și cele cu finanțare privată integrându-le conform specificului lor în sistemul național de protecție a drepturilor copilului.

(2) Autoritatea națională pentru protecția drepturilor copilului este responsabilă de promovarea unei legislații permissive și stimulative pentru această formă privată de ocrotire a copiilor, prin asigurarea unei metodologii unitare și prin promovarea experienței pozitive din acest domeniu.

Art.36 (1) - Autoritatea națională pentru protecția drepturilor copilului și Consiliile județene, respectiv Consiliul general al Municipiului București

a) asigură informarea corectă a publicului, cu privire la rolul *așezămintelor private de tip familial*, reglementate prin prezenta lege;

b) organizează și sprijină acțiunile destinate formării și instruirii în profesia de *părinte social*;

c) susțin - prin mijloace specifice - interesul organizațiilor neguvernamentale pentru dezvoltarea formelor alternative de reintegrare familială și pentru implicarea ca *administrator de proiect* în domeniu.

(2) Controlul respectării normelor de igienă, protecție a muncii, pază contra incendiilor, mediu și alte norme legale se face de către organele abilitate prin lege, ținând cont de specificul privat al activității de protecție a copilului, în cadrul *așezământului*.

Art.37 (1) - *Administratorul* poartă răspunderea civilă contractuală pentru realizarea întocmai a *proiectului* și pentru executarea contractelor încheiate.

(2) Persoanele cu responsabilități contractuale de administrare, management, evidență contabilă sau cu responsabilități profesionale, educative, medicale și altele specifice activităților de protecție a copilului răspund individual în raport cu sarcinile concrete stabilite prin fișa postului. Răspunderea lor este derivată după caz din raportul de muncă sau raportul civil stabilit cu **administratorul proiectului**.

Cap. XII Dispoziții tranzitorii și finale.

Art.38 - Casele pentru ocrotirea copiilor de tip familial înființate anterior intrării în vigoare a prezentei legi se vor reorganiza în conformitate cu prevederile acesteia, ca **așezăminte private de tip familial**, în termen de maximum 6 luni de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României.

Organizația **administrator** verifică și adaptează **proiectul** aflat în derulare, conform prevederilor prezentei legi, asigură încheierea contractelor și verifică **famiile sociale** sub aspectul bonității și celorlalte condiții cerute de proiect, verifică situația proprietății bunurilor mobile și imobile, a investițiilor și a aportului în fonduri, bunuri materiale sau voluntariat, pentru a crea o evidență corectă a patrimoniului.

Art.39 – Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României. În termen de 60 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, Guvernul va stabili, prin hotărâre, normele metodologice de aplicare a legii.

**Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din...,cu
respectarea prevederilor art.74 (1) din Constituția României.**

**PREȘEDINTE
CAMERA DEPUTAȚILOR,
Valer Dorneanu**

**Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din..., cu respectarea prevederilor
art.74 (1) din Constituția României.**

**PREȘEDINTE SENAT,
Nicolae Văcăroiu**